

Mittlandsgårdens Hållbarhetsarbete

Under 2023 startar arbetet med att göra en skriftlig miljöpolicy och sätta upp mätbara mål för vår verksamhet. Hittills har det mesta funnits i våra huvuden.

Målet med att göra det skriftligt är att det ska bli mer tydligt för oss själva att vårt arbete går framåt. Likaså att det blir mer tydligt för våra medarbetare.

Och slutligen för att du som kund ska se hur vi arbetar i vår verksamhet.

Genom att göra målen mätbara kan vi också utvärdera dem och fortsätta att förbättra vårt arbete med hållbarhet.

Har du några frågor är du varmt välkommen att skriva, ringa eller besöka oss.

Välkommen att följa vårt hållbarhetsarbete.

Januari 2023, Magnus och Caroline Landtmanson

Wellbeing/Välmående

Miljömessig hållbarhet	<p>Vi strävar efter att våra avtyck ska bli så små som möjligt.</p> <p>Vi arbetar aktivt för bevarande och förstärkande av biologisk mångfald, tex genom att restaurera och hävda naturbetesmarker</p> <p>Vi arbetar aktivt för bevarande och förstärkande av kulturmiljöer, t ex genom att ta fram kulturelement, odla kulturgrödor</p> <p>Vi lär oss/lär ut traditionella hantverksmetoder</p> <p>Vi erbjuder en lugn-och-ro-plats med möjlighet till nära kontakt med djur och natur</p>
Ekonomisk hållbarhet	<p>Verksamheten ska gå med vinst och ha en buffert för oförutsedda händelser</p> <p>Vi väljer lokala hantverkare/entreprenörer/leverantörer i första hand</p> <p>Vi väljer svenska leverantörer i andra hand</p> <p>Vi stöttar lokalt föreningsliv</p> <p>Vi är mångbrukare med flera olika verksamhetsgrenar/inkomstkällor för ekonomisk trygghet vid oförutsedda händelser</p>
Social hållbarhet	<p>Hos oss är alla välkomna</p> <p>Vi verkar för jämställdhet och alla människors lika värde</p> <p>Vi erbjuder arbete till personer som står långt från arbetsmarknaden</p> <p>Vi arbetar för integration</p> <p>Vi arbetar för en levande landsbygd</p> <p>Vi är med i lokala nätverk</p> <p>Vi erbjuder en plats för inspiration och utbyte av erfarenheter</p>
Kropp	<p>Vi erbjuder hållbara råvaror utan gifter och handelsgödsel</p> <p>Vi erbjuder mathantverksmässigt förädlade produkter, fria från syntetiska färg- och smakämnen och enbart naturliga konserveringsmedel</p> <p>Vi erbjuder naturvandringar</p>
Sinne	<p>Vi erbjuder en plats för inspiration och utbyte av erfarenheter</p> <p>Vi erbjuder en plats som stimulerar kreativt skapande</p> <p>Vi erbjuder möjlighet till ökad medvetenhet och lärande</p> <p>Vi erbjuder aktiviteter för sinnliga upplevelser</p>
Själ	<p>Vi erbjuder en välkomnande, trygg och harmonisk miljö</p> <p>Vi erbjuder en lugn-och-ro-plats</p> <p>Vi erbjuder möjlighet till ökad medvetenhet</p> <p>Vi erbjuder aktiviteter för välmående i själen</p>

Djurvälfärd

Mål

Får

Easy Care

Hur

En lättskött besättning som bygger på friska djur. Djurens och vår säkerhet går alltid först.

Avelsdjur väljs ut noga. Avelskriterier: bra modersegenskaper, lätta lamningar, inga missbildningar, djur som håller sig inom stängslet, sociala och lätthanterade djur, bra kroppar, bra pälsenskaper.

Fotröteprogrammet

MV-fria djur

Betesmarker

Djuren betar i första hand på gårdens naturbetesmarker. Vi tillämpar rotationsbete för att undvika pararsiter (minska/få lågt parasittryck), samt växelbete med nöt

Torka

Sedan torksommaren 2018 försöker vi hitta fungerande betesregim för att ha bete till våra djur hela sommaren.

Honungsbin

Bekämpa Varroa och andra bisjukdomar

Minska risk för svärmning

Avla på snälla bin

Odling	Hur
Mål	
Djurfoder	<p>Vi ska vara självförsörjande på grovfoder (ensilage). Vi ska sträva efter att ha ett överskott av ensilagebalar för år med extrem torka för att kunna utfordra om det finns risk för svält.</p> <p>Tillskott av protein i form av bönavrens från Ölands Trädgårdsprodukter</p> <p>Tillskott av kolhydrater i form av korn köpt från lantbrukare i närområde på Öland</p>
Grönsakodling	<p>I odlingslotten intill fårstallet odlar vi med täckodling. Bäddarna byggs upp av hö, ensilagespill, kompost. Täckning med hö i bäddarna för att minska avdunstning och uttorkning samt för att öka mullhalt.</p> <p>Kulturarvsorter</p> <p>"Nya" grönsaker - undersöka vilka sorter som fungerar att odla hållbart på vår gård</p> <p>Tomatodling i säckar i fårstallet. Säckarna är av livsmedelsgodkänd plast, de går att återanvända minst 3 år (rengöring på hösten)</p> <p>Ingen klimatanläggning till odling</p> <p>Sträva mångfald av grönsaker/sorter</p> <p>Arbeta för att minimera risker för växtsjukdomar med bra växtföljd och att köpa in friska fröer (med växtpass). Aktivt urval av eget ursäde där alltid de bästa sparas som utsäde</p>
Gödsling	<p>Enbart naturgödsel från egna djur, ströbädd från får, hönsködsel samt hästgödsel från N och S</p> <p>Skapa kompost/jordfabrik av ströbädd, komposterad latrin</p> <p>Nässelvatten används på försommar, ogräsgräs under högsommar/höst</p> <p>I samband med installation av urinseparerande mulltoa ska även guldvatten användas</p>
Vattenhantering	Sparsam användning av vatten se mer under rubriken vatten
Ogräsbekämpning	Inga gifter används! Mekanisk bekämpning av ogräs samt täckodling. Genomtänkt växtföljd
Skadedjur	Främja nyttodjur i odling (t ex nyckelpigor, jordlöpare). Spruta med nässelvatten/såpvatten mot löss och kvalster, genomtänkt växtföljd

Förädling av gårdens produkter

Mål

Slakt och styckning

Beredning av skinn

Spinning av garn

Korvtillverkning

Rökning

Skinnhantverk

Honung

Hur

Västersläts gårdsbutik i Lindsdal ligger endast 17 minuter från gården (Idag finns inget godkänt slakteri på Öland som legoslaktar)

Pälsgarveriet i Flygsfors (Idag finns inget godkänt berederi på Öland/Kalmar)

Nytt småskaligt spinneri söks då Solkustens Spinnverkstad dragit ner verksamheten sedan 2022. (Idag inns inget spinneri som tvättar, karder och spinner på Öland/Kalmarregionen)

Hantverkskorv på Ekokorv utanför Kalmar (kortast avstånd till godkänd korvtillverkare)

Ölands Fisk och Rökeri i Färjestaden

Görs av oss själva

Görs av oss själva med syfte att lyfta mångfald och varje enskild honung

Hållbar turism

Mål

Naturnära upplevelser

Tillgänglighet

Minska avstånd mellan konsument och producent för mer medvetna val

Hållbart resande

Wellbeingturism

Produktutveckling

Hur

Erbjuda upplevelser i nära kontakt med djur och natur som passar alla åldrar.

Ta fram ett tillgängligt alternativ för våra naturupplevelser

Berätta och inspirera besökare och deltagare på Mittlandsgårdens aktiviteter om hur vi jobbar med hållbarhet och sparsam användning av resurser

Ta varje tillfälle att prata för hållbara resval för turister och boende på Öland. Dvs försöka påverka beslutsfattare om vikten av att det finns kollektiva transportmöjligheter året runt på Öland

Inspirera och lyfta kollegor inom Wellbeingturism

Nya upplevelseprodukter i samarbete med hotel/konferensanläggningar och lokala aktörer

Energiförbrukning

Mål

Elförbrukning

Hur

Användning av enbart 100% svensk grön el, ej kärnkraft sedan 2016

Solpaneler installeras vårvinter 2023

Elförbrukning dokumenteras under 2023 och 2024 för att kunna göra ny energiplanering. Energibehovet förändras i samband med byggande av ny gårdsbutik 2023/2024 samt installation av solpaneler.

Personal och kunder informeras om sätt att hålla elförbrukningen nere.

Laddstolpar till bilar köps in/planeras 2024

Elförbrukningen minskade med 50% från 12.569 kWh 2021 till 6.863 kWh 2022. Den stora minskningen beror till största delen på att de dåligt isolerade friggebodar med dirketverkande el som används som gårdsbutik/personalrum inte använts under vintern 2021/2022 samt 2022/2023.

Transport&fordon

Drivmedel företagsbil	Bensinbil byttes mot diesebil sommar 2022 och tankas med HVO100 sedan hösten 2022
Drivmedel arbetsmaskiner	HVO100 till arbetsmaskiner ska användas om det är möjligt med avseende på maskinen
Röjsågar/motorsågar	Endast Aspen miljöbensin, 1 motorsåg är batteridriven
2-hjulstraktorer och redskap	Endast Aspen miljöbensin
Samordnade resor	Resor för inköp kombineras och samordnas med andra resor. Detta gäller både längre och kortare resor
Sparsam körning	Information till nyanställda om sparsam körning och samordnade resor
Samåkning till uppdrag	Transport i uppdragsverksamhet sker i så få fordon som det är möjligt med avseende på hur många som åker och vilka redskap som krävs för respektive uppdrag.
Framtida fordoninköp	På sikt byts företagsbil och privatbil ut mot elbil
Körslor på åkermark	Körslor för sådd, gödselspridning och skörd köps in av lantbrukarkollegor i grannskapet

Vatten

Mål

Hur

Vattenförbrukning hålls låg	Samtliga medarbetare och besökare informeras om vikten av att hålla nere vattenförbrukningen på Öland
	Anslag om att spara vatten på toaletter, omklädningsrum och pentry
	"Spara vatten" del av Mittlandsgårdens upplevelser
Regnvattendamm	Skapande av regnvattendamm/mångfaldsdamm
	Hängrännor och stuprör installeras på samtliga byggnader.
Insamling av regnvatten	Regnvatten leds via dränering till uppsamlingsdamm
Bevattning av grönsaksodl	På sikt ska all bevattning av grönsaker och växter ske med regnvatten
Vatten på bete	Vatten i djurens betesmarker kontrolleras dagligen och fyllspå/byts ut vid behov, speciellt viktigt under värmeperioden.
Rengöring av bågväxthus	I samband med utmockning av ströbädd på våren högtryckstvättas fårstallet/bågväxthuset för att minska risk för parasiter hos fåren och minska mängd flugor. Det görs så effektivt och med minsta möjliga mängd vatten.
Dricksvatten	Kommunalt dricksvatten är indraget till fastigheten
Dricksvatten till kunder	Kunder/besökare erbjuds att fylla på vattenflaskor med kranvatten. Inget flaskvatten säljs på Mittlandsgården
Dricksvatten till hund	Hundbar finns tillgänglig för egna hundar/katter, samt för besökande hundar

Avfall

Mål

Fungerande
avfallshantering

kontinuerlig
komprimering av
ensilageplast

Soptunna till
hushållssopor

Byggmaterial

Skräp i naturen

Minimera avfall

Hur

Under 2023 skapas en fast plats för mellanlagring av avfall från egen verksamhet samt från städning i naturreservat. Platsen ska vara regn- och vindskyddad. Det ska finnas behållare för sortering i olika fraktioner.

Personal informeras och instrueras om hur avfall sorteras. Sedan vinter 2022/2023 testas ny metod för ensilageplast. Den läggs på pallar med pallkrage och komprimeras (genom tramp) samt "knyts ihop" till hanterbara packar som lagras tills Svepreturs insamling. Balnät läggs i gödningssäck och lämnas till Svepreturs samlingsplats. Metoden utvärderas i slutet av året.

Soptunna för gårdsbutik/personalpenry beställs från KSRR för sommarmånaderna

Byggmaterial återanvänds, ges bort eller säljes (även kablar och metall)

Strandstädning och upplockning av skräp i naturreservat ingår i upphandlade uppdrag. Upplockning av skräp på övriga ytor ingår i dagliga sysslor

Vi ska sträva efter att minska mängden avfall genom att undersöka olika metoder och sätt. Arbetet påbörjas under 2023

Miljövänligt inköp

Mål

Miljövänliga produkter om det finns

Hur

Endast miljövänliga (med miljömärke) används i egen verksamhet och för uppdragsverksamhet

Rengöringsmedel

Informera personal om att endast miljö- och allergimärkta produkter används både i egen verksamhet och i uppdragsverksamhet

Skyddskläder

Om skyddskläder behöver användas ska dessa hålla den ISO-standard som är nödvändig för att utföra arbetet. Exempel vid användande av motorsåg/röjsåg. Likaså är skyddsskor med spikskydd/stålhätta nödvändigt för många arbeten

Inga engångsartiklar för mat

Engångshandskar används med sparsamhet och där det är nödvändigt som toalettstädning, hjälp vid lamning, plockning av grönsaker (främst tomater) i övrigt använd skyddshandskar som kan användas flera gånger.

Kontorsmaterial, återvunnet/hållbart/miljömärkt material

Generellt gäller att reparera innan köpa nytt.

När det måste köpas in görs det enligt följande princip:

- 1) begagnat
- 2) hög kvalité och närproducerat
- 3) mindre bra/inte närproducerat (när inget annat alternativ finns)

Investering

Reparera innan inköp

Prioritera begagnat

Prioritera miljövänliga alternativ